

DELOVNI VETERINARSKI VSAKDAN

● Z VETERINARJEM NA TERENU

»Človek dobi še večje veselje do dela, ko vidi, da so ljudje z njegovim delom zadovoljni!«

V vsaki številki objavimo razpored dežurstev veterinarjev in ob tem si niti ne mislimo, kaj vse se skriva za suhoparnimi datumskimi razporedi. Preživel sem dva dneva z veterinarji na terenu in skupaj z njimi doživljal sicer njihov vsakdan, toda zame nekaj čisto posebnega in še neodkrita. In spoznanja, ki sem jih pridobil v teh dveh dneh so mi ustvarila sliko o njihovem delu, ki je vse prej kot lahko, je pa izredno zanimivo.

S »«FIČKOM» NA POT...

Delovni dan veterinarja traja 24 ur in v tem času mora biti vedno na razpolago. To je težko doumeti tistim, ki imajo proste vikende rezervirane izključno za izlete ali za počitek v družinskem krogu. Tistim pa, katerim je to življenjski vsakdan, tak način življenja preide v kri, čeprav — to je treba priznati — ni vedno lahko.

Če teče vse brez nepredvidenih dogodkov, prično na veterinarski postaji na Grosupljem ob 7. uri telefonično sprejemati naročila za obiske veterinarjev in osemenjevalcev na terenu. Vse to teče po že ustaljenem vrstnem redu. Ob 8.30 se odpraviva na pot z vet. teh. Janezom Zorcem, ki opravlja reprodukcijo — to je umetno osemenjevanje govejih plemenic. Po ustaljenem vrstnem redu obiskov po krajevnih skupnostih greva tokrat najprej v Brezje pri Grosupljem, nato v Šmarje-Sap, potem na Blato ter dalje na Ilovo goro. Povsod so naju lepo sprejeli, tu pa tam pa je kdo tudi povprašal po »mladem pomočniku«, kajti osemenjevalec prihaja ponavadi sam.

»Pri našem delu je zelo pomemben odnos do ljudi. Veterinar mora vzpostaviti prijateljski odnos z ljudmi, pozoren mora biti tudi do najmanjše izboljšave, ker pohvala njihovega dela ljudem veliko pomeni«, pravi Janez.

Z Velike Ilove gore se spuščava proti Dobropolju. Cesta, bolj rečeno — malo lepši kolovoz je čisto »spufana«, fičko poskakuje kot neubogljivo žrebe. »Tudi stalna vožnja utruja človeka, vseskozi moraš biti pazljiv za volanom, dan za dnem. Največ preglavice pa nam povzroča sneg, ko ostaneš sam sredi gozda z avtom obrnjenim povprek čez cesto, potem si pa pomagaj, kakor veš in znaš!« Rad mu verjamem. Janez nadaljuje: »Mi »stari mački« smo se zaljubili v to delo in ne morem si predstavljati, da kakšen dan ne bi opravil svoje ture.«

ZASTARELA MISELNOST PREVLA- DUJE

Približuje se Videm—Dobropolje. Zdi se, da tu telefonskih povezav ni kdo ve koliko. Sporočila s prošnjami za obisk puščajo kar na uradu PTT v Vidmu ali pa v prav za to postavljenih nabiralnikih. Ponavlja se enaka slika: majhen hlev, vlažen in temen, notri nekaj krav, rejene pa

● IZ DNEVNEGA TISKA

GLASILO SZDL SLOVENIJE — LJUBLJANA

DNEVNIK

TOREK, 15. februarja 1983 Št.: 44 — Leto XXXII — Cena 9 din

● RAZVELJAVLJEN ODLOK GROSUPELSKE OBČINE O DOLOČITVI ŠIRŠEGA OBMOČJA IVANČNE GORICE

Mejaške pravde

(ta) LJUBLJANA, 15. — Krajevna skupnost Stična je pred časom začela postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti odloka o določitvi širšega območja naselja Ivančna gorica, ki ga je sprejela skupščina občine Grosuplje. Ustavno sodišče SR Slovenije je omenjeni odlok pred kratkim razveljavilo.

Kot je v vlogi navedla krajevna skupnost Stična, je odlok predvideval preureditev širšega območja naselja Ivančna gorica. V bistvu je šlo za združitev dela naselja Stična z naseljem Ivančna gorica. Dodati pa je treba še, da so v krajevni skupnosti Stična vse razvojne programe in zadalne načrte zasnovali na osnovi razmejitve med krajevnima skupnostma Stična in Ivančna gorica, ki je bila določena že pred letom 1970. Ustavno sodišče je v postopku ugotovilo, da so območji krajevnih skupnosti določili s sklepi zborov volivcev v času od novembra 1964 do februarja 1965, kar je z odlokom potrdila tudi skupščina občine Grosuplje. Leta 1970 pa so območje krajevne skupnosti Stična na novo določili, saj sta na prejšnjem nastali dve krajevni skupnosti (Stična in Met-

naj). Po tedaj sprejetem odloku obsega območje KS Stična naslednje vasi: Stična, Gabrje, Vir in Mala Dobrava. Sporni odlok o določitvi širšega območja naselja Ivančna gorica pa je bil sprejet lani. V 3. členu opredeljuje meje tega območja in hkrati na novo določa območje obeh krajevnih skupnosti.

Ustavno sodišče je ugotovilo, da to ni v skladu s slovensko ustavo, za nameček pa je še v nasprotju z zakonom o imenovanju in evidentiranju naselij, ulic in stavb. Spremembo oziroma določitev novega območja krajevne skupnosti je namreč moč sprejeti le po postopku, kakršnega določajo ustava SR Slovenije, statut občine Grosuplje ter statuta krajevnih skupnosti Stična in Ivančna gorica.

Vet. Zoran Vukelič z infuzijo pomaga kravi s slabo prebavo.

so različno — odvisno od gospodarja. Janez pravi: »Kmetu le redko lahko dopoveš, da je za njegovo živino dosti boljši zračni in svetel hlev!« In res vlaga kar »buši« ob vstopu v tako živalsko domovanje. Mogoče bi jim živali to laže dopovedale, če bi le lahko govorile.

Najina zadnja postaja na tem področju so Struge. Ustaviva se pri že priletni mamiči, ki se z dvema kravama prebija na majhni kmetiji. Vprašam Janeza, koliko stane obisk osemenjevalca: »Za naš obisk, to je za osemenitev krave plača gospodar 500 din, še 150 din pa dobimo za vsako osemenitev iz občinskega sklada za pospeševanje kmetijstva. Skupaj torej 650 din, s tem denarjem pa krijemo stroške prevoza, nakupa semena, ostanek pa gre za osebne dohodke!«

Iz Strug se vračava proti Grosuplju, med potjo opravi Janez še dve reprodukciji v Mali Račni. Ura je kazala nekaj minut do 15. ko sva se vrnila na postajo.

ZATIRANJE MASTITISA

Ravno tako, kot osemenjevalec, tudi veterinar vsako jutro do 8.30 sprejema naročila za obiske po občini. Tistega dne sva z veterinarjem Zoranom Vukeličem odšla najprej v Malo Račno, kjer je Zoran z infuzijo pomagal kravi s slabim metabolizmom. Ko nadaljujemo pot proti Ivančni gorici, Zoran razmišlja: »Delo terenskega veterinarja je specifično moško delo, naporno in zahteva celega človeka. Poleg tega, da si vsak dan na poti, te vsak četrti teden čaka še sedemdnevno dežurstvo, ko moraš biti praktično 24 ur v stalni pripravljenosti!«

Približuje se Ivančni gorici. To področje — jugovzhodni del občine pokriva s svojim delom vet. Miha Pangerc, prav tako pa deluje tu tudi nova moč Veterinarskega zavoda »Krim«, vet. Miha Skubic. On se ukvarja izključno z zatiranjem mastitisa pri govedu na celotnem področju občine.

Umetno osemenjevanje govejih plemenic. Za to delo je zadolžen vet. teh. Janez Zorc.

»To delo poteka po vnaprej začrtanem programu in se sedaj v občini približuje koncu. Od vsake krave je potrebno vzeti vzorce mleka, katere se dostavi v Ljubljano na laboratorijske raziskave.«, pripoveduje Miha. »Poleg tega pripravim za vsako kravo še evidenčni karton zdravljenja.«

Uspeh pri zatiranju mastitisa se lahko doseže le s sistematskim pristopom in delom, drugače so vsi poizkusi jalovi. Mastitis povzroča veliko škodo tako na družbenih posestvih, kot v zasebnem sektorju, saj dajejo krave mnogo manj mleka, to pa je dosti manj kvalitetno kot sicer!«

Miha končuje z jemanjem vzorcev. Sedaj jih je treba takoj spraviti v Ljubljano, zato se posloviva, jaz pa se pridruživim vet. Mihi Pangercu, ki se odpravlja v Krško vas in potem dalje v Ambrus.

V Krški vasi ima opravka z akutnim vnetjem vimen pri kravi. Po opravljenem postopku dobi gospodar še navodila za pravilno ravnanje v prihodnje in že peljeva proti oddaljenemu Ambrusu. Pogovor zopet steče. »Skoraj nikoli ne moreš pričakovati popolne ekonomičnosti pri obiskih, to je povrnitev stroškov za zdravlila, delo in pot, kajti kmet ima z bolno živaljo že tako dosti težav«. Nadaljuje: »Tudi mi se trudimo, da čimprej pridemo do ljudi, katerih živali so zbolele. Človek dobi še večje veselje do dela, ko vidi, da so ljudje z njegovim delom zadovoljni!«

Takole poteka odvzem vzorcev mleka kravam, katere sumijo, da so zbolele za mastitisom. S tem se ukvarja vet. Miha Skubic.

SKUPINSKO ZAVAROVANJE GO- VEDA

Ambrus. Ta krajevna skupnost ima to posebnost, da so vsi kmetje skupinsko zavarovali živali — predvsem govedo, pri Zavarovalni skupnosti Triglav — dolenski območni skupnosti iz Novega mesta. Kmetje plačajo letno določeno premijo glede na vrednost živali, vse nastale stroške zdravljenja in pa stroške pri poginu živali pa potem plača zavarovalnica. Miha pravi: »To skupinsko zavarovanje res lahko imenujemo pospeševanje kmetijstva. Nemaokrat se namreč zgodi, da nas ljudje ne kličejo, če žival zbolí, ker se pač bojijo visokih stroškov, če pa žival kasneje pogine je pa škoda še večja. Tisti pa, ki imajo živali zavarovane brez bojzani kličejo veterinarja, ki marsikatero bolno žival še reši!«

Vet. Miha Pangerc pri zdravljenju akutnega vnetja vimen pri kravi v Krški vasi. (vse foto: Bojan Ambrož)

Tokrat sva naletela na zelo zanimiv primer — kravi je bilo treba po porodu odstraniti posteljico. Miha je to strokovno opravil, gospodarju pa sta poleg zdrave krave — matere ostala še dva telička. Zadovoljstvo je bilo veliko.

V hišo stopiva le toliko, da Miha napiše račun. »Zelo dobro bi bilo, da bi se tudi druge KS v občini odločile za podobno zavarovanje, kate-rega prednosti so očitne. KZ Stična je že pokazala pripravljenost, da finančno in organizacijsko podpre taka prizadevanja!« pravi Miha.

Vrača se proti Ivančni gorici. Miha še pristavi: »To s čemer sva se ukvarjala tekom današnjega dne je le nekaj, s čemer ima veterinar vsak dan opravka na terenu. Naj povem, da poleg vsega navedenega opravljam še kontrole transportov živali z namenom preprečevanja širjenja kužnih bolezni in nenazadnje tudi kontrole odloka ZIS o prepovedi klanja telet.«

Veseli je gledati ljudi, ki se po opravljenem zdravljenju njihovih živali poslavljajo od veterinarja s hvaležnostjo v oči. To je res lep občutek, ko vidiš, da si pomagal sočloveku iz težav. In priznanje je že svetla iskra v očeh, ki se utrne v zahvalo.

Zapisal: Bojan Ambrož

Pozor pred steklino

Na območju naše občine je vse več odkritih primerov stekline. Lovska družina Grosuplje spričo povečane nevarnosti na njenem območju, obveščata vse prebivalce naj upoštevajo to nevarnost, ki jo prinaša steklina, oziroma obolele živali in naj se temu primerno ravna po navodilih, ki so bila objavljena v Naši skupnosti in drugod. Po naših vaseh in naseljih se še vedno svobodno sprehajajo psi.

Prav tako se opažajo v gozdovih tudi mački, kar pomeni, da lastniki teh psov in mačk ne posvečajo tej nevarnosti potrebne skrbi. Lovci so dolžni pokončevati klateče se pse in mačke zato naj ne bo »hude krivi«, če se dogodi, da lovec pokonča psa ali mačko, ki se oddaljuječa od naselja oziroma lastnika omenjena živali.

VETERINARSKI ZAVOD "KRIM" GROSUPLJE
DELOVNE ENOTE: LJUBLJANA-VIČ-RUDNIK, GROSUPLJE, CERKNICA, VRHNIKA, RIBNICA

RAZPORED

SLUŽBE STALNE PRIPRAVLJENOSTI
VETERINARJEV MARCU 1983

Za nujne veterinarske intervencije v občini Grosuplje je v stalni pripravljenosti od 15. do 8. ure naslednjega dne 1 dipl.vet. z izjemo nedelj in praznikov, ko stalna pripravljenost traja od 15. ure od sote oz. predprazničnega dne do 8. ure v ponedeljek oz. dne po prazniku:

od 4. 3. od 15. ure do 11. 3. do 8. ure vet. M. Pangerc tel. 783-111
od 11. 3. od 15. ure do 18. 3. do 8. ure vet. Z. Vukelič tel. 771-188
od 18. 3. od 15. ure do 25. 3. do 8. ure vet. J. Žitnik tel. 772-991
od 25. 3. od 15. ure do 1. 4. do 8. ure vet. M. Skubic tel. 785-075
od 1. 4. od 15. ure do 8. 4. do 8. ure vet. M. Pangerc tel. 783-111